

DOI: 10.33663/0869-2491-2025-36-745-754

УДК 343.2/07

А. Е. огли ГАСАНОВ,
аспірант Інституту держави і права
імені В. М. Корецького НАН України*
ORCID: 0009-0001-1971-4148

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВПЛИВУ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ НА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті аналізується вплив міжнародних договорів на кримінально-правову політику України на сучасному етапі. Запропоновано способи імплементації Римського статуту в національне законодавство. Визначено вплив узятих державою зобов'язань відповідно до вимог Люблянсько-Гаазької Конвенції про міжнародне співробітництво в розслідуванні та притягненні до відповідальності за злочин геноциду, злочини проти людяності, воєнні злочини та інші міжнародні злочини. Визначено наслідки імплементації Конвенції ОЕСР про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях, зокрема і фактичне введення кримінальної відповідальності юридичних осіб.

Ключові слова: міжнародний договір кримінально-правового характеру, Римський статут Міжнародного кримінального суду, міжнародні злочини, воєнні злочини, злочини проти людяності, імплементація, гармонізація, Люблянсько-Гаазька конвенція, кримінальна відповідальність, заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Hasanov Aflatun Eldar ogli. Certain issues of the influence of international treaties on criminal law policy of Ukraine in the context of european integration

The article analyzes the impact of international treaties on the criminal law policy of Ukraine at the present stage. Methods of implementing the Rome Statute into national legislation are proposed. The impact of the obligations assumed by the state in accordance with the requirements of the Ljubljana-Hague Convention on International Cooperation in the Investigation and Prosecution of the Crime of Genocide, Crimes against Humanity, War Crimes and Other International Crimes is determined. The consequences of the implementation of the OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions are determined, including the actual introduction of criminal liability of legal entities.

Key words: international treaty of a criminal law nature, Rome Statute of the International Criminal Court, international crimes, war crimes, crimes against humanity, implementation, harmonization, Ljubljana-Hague Convention, criminal liability, criminal law measures against legal entities.

* Hasanov Aflatun Eldar ogli, Postgraduate Student of Koretsky Institute of State and Law of the NAS of Ukraine

Вступ. З часу закріплення на конституційному рівні вектора зовнішньої політики держави, що спрямований на вступ до Європейського Союзу, законодавство держави, зокрема й кримінальне, зазнало значних змін. Такі зміни були зумовлені поступовою ратифікацією міжнародних договорів, що наближають правову систему до держав – членів ЄС. Окремі вимоги містить Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ЄС, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 27.06.2014 (далі – Угода про асоціацію)¹. Зокрема, серед багатьох інших питань, пов'язаних з криміналізацією окремих діянь, ця Угода містила також вимогу ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду (далі – РС). Зважаючи на триваючу війну та прискорення політичних процесів набуття членства України в ЄС, у 2024 р. ратифіковано РС, що в правовій площині є початком важливого процесу імплементації його норм у національне законодавство. При цьому така імплементація має також враховувати вимоги іншого міжнародного договору, який підписано 14.02.2024, – Люблянсько-Гаазьку Конвенцію про міжнародне співробітництво в розслідуванні та притягненні до відповідальності за злочин геноциду, злочини проти людяності, воєнні злочини та інші міжнародні злочини (далі – Люблянсько-Гаазька конвенція)².

Постановка проблеми. Кримінально-правова політика як складова політики держави має відповідати геополітичним і глобалізаційним процесам, які визначають зовнішню політику України. Водночас в умовах війни відповідальність за злочини проти людяності, воєнні злочини, необхідність ратифікації РС мають розглядатися не лише як повноцінне виконання однієї з вимог Угоди про асоціацію. Масштаби воєнних злочинів, видозміна способів і засобів ведення війни, що триває в Україні, практика національних судів вказують на те, що реалізація відповідальності за воєнні злочини, вчинені в Україні, буде орієнтиром, зокрема, і для вдосконалення кримінально-правової політики держав – членів ЄС у частині нормативного забезпечення протидії таким викликам. Імплементація міжнародних договорів з урахуванням особливостей національного законодавства як умова виконання завдань як держави – кандидата в члени ЄС є орієнтиром для трансформації кримінального законодавства України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми кримінально-правової політики в контексті імплементації міжнародних договорів, зокрема і РС, досліджували багато вчених, зокрема, Н. Антонюк, Р. Бабанли, Ю. Баулін, В. Борисов, О. Броневицька, О. Дроздов, О. Дудоров, З. Загинеї-Заболотенко, К. Задоя, Г. Зеленов, О. Кваша, І. Козич, О. Костенко, А. Музика, В. Навроцький, О. Острогляд, О. Тубілець, В. Туляков, П. Фріс, О. Чуваков та ін. Водночас усі дослідження стосуються висвітлення тематики відповідальності за воєнні злочини та злочини проти людяності в умовах відсутності ратифікації Римського статуту, можливості використання його положень у процесі кримінально-правової кваліфікації.

Метою цієї статті є визначення способів імплементації міжнародних договорів, що становлять зобов'язання держави у сфері кримінальної юстиції. Насамперед потребує визначення оптимальних шляхів імплементації РС, інших міжнародних договорів, зокрема, щодо боротьби з корупцією, легалізацією коштів, здобутих злочинним шляхом. Імплементація міжнародних договорів у наведених сферах визначена вимогами до України як держави – кандидата в члени ЄС.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. З огляду на завдання, що стоять перед державою в умовах війни, та виконання завдань щодо набуття членства в ЄС основним міжнародним договором, який має ефективно та повноцінно імплементувати в національне кримінальне законодавство, є Римський статут, підписаний ще у 2000 р. У 2014 р. питання ратифікації РС стало нагальним у зв'язку з початком російсько-української війни. На міжнародному рівні зобов'язання ратифікації та імплементації було визначено окремою статтею в Угоді про асоціацію (ст. 8).

З часу повномасштабного вторгнення росії на територію України у 2022 р. проблеми кваліфікації воєнних злочинів, злочинів проти людства зумовили пошук міжнародних механізмів притягнення винних до кримінальної відповідальності. Україна ратифікувала РС 21.08.2024 згідно із Законом України «Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього». Цим Законом визначено окреме застереження, що протягом семи років після набрання РС чинності для України вона не визнає юрисдикції МКС щодо злочинів, зазначених у ст. 8 (з урахуванням поправок), коли, ймовірно, злочин було вчинено її громадянами. Крім того, підтверджено відповідно до п. 3 ст. 12 РС визнання Україною юрисдикції МКС щодо злочинів, передбачених статтями 6, 7, 8 РС, починаючи з 21.11.2013, а також визнати юрисдикцію МКС щодо злочину, передбаченого ст. 8bis РС, починаючи з 17.07.2018³.

Цей Закон набув чинності 01.01.2025 одночасно з набранням чинності Законом України від 09.10.2024 № 4012-IX «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України у зв'язку з ратифікацією Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього»⁴. Уже цим Законом внесено зміни та доповнення до норм Загальної та Особливої частин Кримінального кодексу України (далі – КК). Зокрема, ст. 8 КК доповнено новою частиною щодо універсальної юрисдикції стосовно злочинів за міжнародним правом; визначено кримінальна відповідальність військових командирів, інших осіб, які фактично діють як військові командири, та інших начальників командної відповідальності (ст. 31-1 КК); кодекс доповнено ст. 442-1 щодо відповідальності за злочини проти людяності; внесено зміни до частини 2 ст. 438, ст. 442 КК тощо.

Отже, поряд з ратифікацією РС прийнято окремий імплементаційний Закон, який імплементує міжнародний договір у вигляді внесення змін та

доповнень до норм КК. Так, К. Задоя зазначає, що до недоліків імплементаційного Закону відносять, зокрема, відсутність змін, спрямованих на забезпечення реального та адекватного покарання осіб, які вчинили злочини за міжнародним правом; «Консервація» проблем ст. 438 КК; збереження напівбланкетного характеру ст. 438 КК; збереження у ст. 438 КК формулювань, що не відповідають міжнародному праву; брак криміналізації діянь, що є воєнними злочинами за міжнародним правом⁵. Зазначимо, що, зважаючи на зміст норм РС та внесені зміни імплементаційним Законом, гармонізація кримінального законодавства України з положеннями РС не завершена.

У Верховній Раді України 02.09.2024 зареєстровано проєкт Закону про кримінальну відповідальність за міжнародні злочини⁶, який не узгоджує питання гармонізації національного законодавства з РС. Зокрема, проєкт Закону складається з двох розділів, які сумарно містять 28 статей, які є окремим Законом. На обґрунтування такого способу імплементації вказано: «відповідальність за такі злочини – це не лише правове, а й виняткової значущості політичне питання. Тому винесення криміналізації їх в окремий закон підкреслить важливість кримінально-правової боротьби з цими винятковими, найбільш тяжкими діяннями. Крім того, зазначається, що у низці зарубіжних країн, які так само, як і Україна, належать до романо-германської правової сім'ї (Нідерланди, Німеччина, Швеція та ін.) закони про кримінальну відповідальність за такі злочини прийняті і є чинними як окремі нормативно-правові акти поруч з кримінальними кодексами цих країн»⁷.

Одним із способів імплементації РС є внесення змін і доповнень до законодавства про кримінальну відповідальність або прийняття окремого спеціального закону, що регулює відповідальність за міжнародні злочини. Варто зазначити, що це не перший законопроект, що перебуває на розгляді в законодавчому органі щодо імплементації РС, проте звертаємо на нього особливу увагу, оскільки Верховна Рада України прийняла законопроект № 11538 у першому читанні 05.12.2024, тобто уже після прийняття імплементаційного Закону.

Жодна країна не здійснювала ратифікацію РС в умовах війни таких масштабів та такої значної кількості міжнародних злочинів. Більше того, способи та засоби ведення війни видозмінюються, і не лише національне, а й міжнародне право повинно адаптуватися до нових видів міжнародних злочинів. Російська агресія проявила слабкість системи міжнародної безпеки, продемонструвала світу нові прояви порушення норм і звичаїв війни, застосування терору проти цілого народу⁸. Звичайно, розвиток міжнародної безпеки людства, для забезпечення якої і покликаний здійснювати свою діяльність МКС на основі РС, повинен забезпечити ефективну протидію таким злочинам. Сама система міжнародних злочинів, їх удосконалення, зміни та доповнення засновані на узагальненні нових форм діянь, що вчиняються під час війни, збройних конфліктів. Тому ратифікація РС – це питання не лише про відпо-

відність національного законодавства, а й про вплив на систему міжнародних злочинів національної судової практики у цій сфері.

Варто зазначити, що національна судова практика уже сформувала правові позиції з багатьох питань у контексті кваліфікації воєнних злочинів. При цьому найбільш оптимальним шляхом є забезпечення подальшої імплементації норм РС у національне кримінальне законодавство за сутнісною характеристикою кодифікованих злочинів, що забезпечить також урахування вимог національного законодавства. Отже, станом на сьогодні здійснено часткову імплементацію норм Римського статуту (шляхом змін і доповнень до КК), а також розглядається питання щодо імплементації норм РС шляхом прийняття окремого спеціального закону (законопроекти № 11538 та № 11539), що вочевидь суперечить уже обраному способу згідно з форматом імплементаційного Закону, що набрав чинності 01.01.2025.

Країни ЄС, які в той чи інший спосіб імплементували РС, не застосовували імплементовані норми на практиці, тому завдання кримінально-правової політики євроінтеграції та притягнення агресора до відповідальності за міжнародні злочини полягає у визначенні матеріального законодавства у цій сфері та ефективного процесуального забезпечення притягнення винних до відповідальності.

Питання криміналізації міжнародних злочинів, що охоплюють повною мірою ті норми, що містить РС, може бути остаточно вирішено в межах виконання іншого міжнародного договору. Україна взяла участь у розробці, прийнятті та підписанні (14.02.2024) Люблянсько-Гаазької конвенції, що спрямована на сприяння та зміцнення міждержавної співпраці, виходячи з універсального обов'язку держав розслідувати та притягувати до відповідальності за серйозні порушення міжнародного права, не залишаючи їх безкарними⁹. Конвенція в більшості своїх норм спрямована на міжнародну процесуальну взаємодію, у ній містяться вимоги щодо удосконалення національного законодавства держав, що її ратифікують. Зокрема, Г. Зеленов і О. Бринзанська вказують, що до головних здобутків Конвенції потрібно віднести: 1) зобов'язання криміналізувати в національному законодавстві діяння, які становлять геноцид, злочини проти людяності та воєнні злочини у розумінні Конвенції (ст. 7); 2) заборону розглядати злочини, які охоплюються цією Конвенцією, як політичні злочини, злочини, пов'язані з політичним злочином або злочини, вчинені з політичних мотивів, що унеможлиблює відмову в екстрадиції з підстав політичного характеру злочину (ч. 6 ст. 5); 3) принцип *aut dedere, aut iudicare*, відповідно до якого якщо держава-учасниця, установивши, що під її юрисдикцією перебуває особа, яка, ймовірно, вчинила будь-який злочин, перебуває в сфері дії Конвенції, відмовляє у видачі або передачі цієї особи іншій державі або органу міжнародної кримінальної юстиції, зобов'язана сама здійснити кримінальне переслідування та притягнення до відповідальності такої особи (ст. 14); 4) зобов'язання вжити заходів, необхідних для

встановлення відповідальності юридичних осіб за участь у міжнародних злочинах (ст. 15)¹⁰.

Цей міжнародний договір покликаний визначитися з однаковими принципами криміналізації злочинів, що вміщені, зокрема, і у нормах РС з метою удосконалення законодавства про кримінальну відповідальність, усунення перешкод у притягненні до відповідальності винних осіб з політичних мотивів. Ця Конвенція враховує існуючі положення міжнародного звичаєвого права та багатосторонні документи, спрямовані на боротьбу з безкарністю за злочин геноциду, злочини проти людяності та воєнні злочини, включаючи, серед іншого, Женевські конвенції, Конвенцію про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту та Додатковим протоколом до неї, та РС.

Зазначений договір у питаннях криміналізації містить більш широкі зобов'язання, зокрема і щодо встановлення відповідальності юридичних осіб за участь у міжнародних злочинах. О. М. Дроздов наголошує, що «стаття 15 Конвенції відзначається певною революційністю для сучасної юридичної науки. Вона встановлює юридичну відповідальність юридичних осіб за їхню участь у злочинах, до яких ця держава-учасниця застосовує цю Конвенцію. Важливо зауважити, що з урахуванням правових принципів держави-учасниці відповідальність юридичних осіб може бути кримінальною, цивільною або адміністративною»¹¹.

Ратифікація РС, імплементація його норм у національне законодавство покликані забезпечити належну кваліфікацію міжнародних злочинів, засновану на понятійному апараті міжнародного права, притягнення винних як в Україні, так і окремих осіб шляхом забезпечення розгляду справ у Міжнародному кримінальному суді. На доповнення до цих завдань Люблянсько-Гаазька конвенція визначає обов'язок держав-учасниць імплементувати в національне законодавство міжнародні злочини, встановлює додаткові вимоги до відповідальності, зокрема і юридичних осіб, забезпечує двосторонню взаємодію щодо притягнення до відповідальності за міжнародні злочини та містить запобіжники, що унеможливають випадки nereагування на необхідність притягти до відповідальності винних у міжнародних злочинах осіб.

Питання застосування кримінальної відповідальності юридичних осіб, з урахуванням вимог цієї конвенції, потребує окремого дослідження з урахуванням зміни підходів законодавця до питання суб'єкта злочину на основі гармонізації законодавства про кримінальну відповідальність з положеннями Конвенції ОЕСР про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях, зокрема і фактичне введення кримінальної відповідальності юридичних осіб.

Зокрема, Законом України від 04.12.2024 № 4111-IX «Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення механізм-

мів притягнення юридичних осіб до відповідальності за підкуп посадових осіб іноземних держав» значно оновлено порядок та підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб та у ч. 2 ст. 96-3 визначаються підстави для застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру незалежно від притягнення до кримінальної відповідальності фізичної особи у випадку встановлення фактичних обставин, що свідчать про вчинення суспільно небезпечного діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого статтями 209, 369, 369-2 КК стосовно службових осіб, передбачених ч. 4 ст. 18 КК. При цьому у ч. 2 ст. 96-3 КК встановлено, що застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру з підстав, передбачених цією частиною, не потребує встановлення фізичної особи, дії або бездіяльності якої підпадають під ознаки діяння, передбаченого статтями 209, 369, 369-2 цього Кодексу. Окремо визначені підстави звільнення від застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичної особи, введено додаткові (нефінансові) заходи кримінально-правового характеру (ст. 96-10-1). Зважаючи на значну трансформацію підстав та порядку застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб, вважаємо, що фактично законодавець встановив у випадках, визначених ч. 2 ст. 96-3 КК, кримінальну відповідальність юридичної особи, оскільки вказівка на відсутність необхідності встановлення фізичної особи, що вчинила діяння, передбачене статтями 209, 369, 369-2 КК, свідчить про можливість самостійної відповідальності виключно юридичної особи.

Питання трансформації заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб для врахування Конвенції ОЕСР про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях визначає і питання розвитку можливостей удосконалення підстав відповідальності юридичних осіб за вимогами ст. 15 Любляно-Гаазької конвенції.

Основні результати і висновки дослідження. Подальше вдосконалення законодавства про кримінальну відповідальність у частині імплементації Римського статуту має здійснюватися з урахуванням матеріальних і процесуальних аспектів, визначених Любляно-Гаазькою конвенцією. Ця Конвенція розроблена за участю України й у зв'язку з пошуком шляхів підвищення ефективності міжнародного права, а тому підлягає якнайшвидшій ратифікації та імплементації в національне законодавство. Зміни в підходах до застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб для врахування Конвенції ОЕСР про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях визначають і можливості удосконалення підстав відповідальності юридичних осіб за вимогами ст. 15 Любляно-Гаазької Конвенції.

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 № 984_011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text 2. Україна – серед підписантів Конвенції про співпрацю в розслідуванні міжнародних злочинів. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2024/02/14/7179638/> 3. Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього: Закон України від 21 серпня 2024 р. № 3909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3909-IX#Text> 4. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України у зв'язку з ратифікацією Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього: Закон України від 09 жовтня 2024 р. № 4012-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4012-IX#Text> 5. Задоя К. Хроніки зародження одного карго-культу: як та чому процес гармонізації українського кримінального законодавства з міжнародним кримінальним правом рухається у неправильному напрямку. С. 1. URL: <https://ccl.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/hroniky-narodzhennya-odnogo-kargo-kultu.pdf> 6. Проект Закону про кримінальну відповідальність за міжнародні злочини від 02.09.2024 № 11538. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/44789> 7. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про кримінальну відповідальність за міжнародні злочини» від 02.09.2024 № 11538. URL: <https://itd.rada.gov.ua/7a2379f6-bd58-403f-9dce-5c1d35c393d3> 8. Кваша О. О., Бабанли Р. Ш. Міжнародні злочини в умовах війни в Україні: проблеми правосуддя та кримінальної юстиції. *Правова держава*. 2023. Випуск 34. С. 492. 9. Україна – серед підписантів Конвенції про співпрацю в розслідуванні міжнародних злочинів. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2024/02/14/7179638/> 10. Зеленев Г., Бринзанська О. Люблянсько-Гаазька Конвенція: можливості та перспективи для України. URL: <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/343/liublianoahaazka-konventsiiia> 11. Дроздов О. М., Ковтун В. В. Люблянсько-Гаазька Конвенція: NUDUM JUS в сфері міжнародного співробітництва чи довгоочікуваний глобальний прорив? *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 11. С. 633. 12. Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів притягнення юридичних осіб до відповідальності за підкуп посадових осіб іноземних держав: Закон України від 04.12.2024 № 4111-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4111-IX#Text>

Reference

1. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym Spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimi derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony vid 27.06.2014 № 984_011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text 2. Ukraina – sered pidpysantiv Konventsii pro spivpratsiu v rozsliduvanni mizhnarodnykh zlochyniv. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2024/02/14/7179638/> 3. Pro ratyfikatsiiu Rymskoho statutu Mizhnarodnogo kryminalnogo sudu ta popravok do noho: Zakon Ukrainy vid 21 serpnia 2024 roku № 3909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3909-IX#Text> 4. Pro vnesennia zmin do Kryminalnogo ta Kryminalnogo protsesualnogo kodeksiv Ukrainy u zviazku z ratyfikatsiieiu Rymskoho statutu Mizhnarodnogo kryminalnogo sudu ta popravok do noho: zakon Ukrainy vid 09 zhovtnia 2024 roku № 4012-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4012-IX#Text> 5. Zadoia K. Khroniky zarodzhennia odnogo karho-kultu: yak ta chomu protses harmonizatsii ukrainskoho kryminalnogo zakonodavstva ta mizhnarodnym

kryminalnym pravom rukhaietsia u nepravylnomu napriamku. S. 1 URL: <https://ccl.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/hroniky-narodzhennya-odnogo-kargo-kultu.pdf> 6. Proekt Zakonu pro kryminalnu vidpovidalnist za mizhnarodni zlochyny vid 02.09.2024 № 11538. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/44789> 7. Poiasniuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrainy «Pro kryminalnu vidpovidalnist za mizhnarodni zlochyny» vid 02.09.2024 № 11538. URL. blob:<https://itd.rada.gov.ua/7a2379f6-bd58-403f-9dce-5c1d35c393d3>. 8. Kvasha O.O., Babanly R.Sh. Mizhnarodni zlochyny v umovakh viiny v Ukraini: problemy pravosuddia ta kryminalnoi yustytysii. *Pravova Derzhava*. 2023. Vypusk 34. S. 492. 9. Ukraina – sered pidpysantiv Konventsii pro spivpratsiu v rozsliduvanni mizhnarodnykh zlochyniv. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2024/02/14/7179638/> 10. Zelenov H., Brynzanska O. Liubliano-Haazka Konventsii: mozhlyvosti ta perspektyvy dlia Ukrainy. URL: <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/343/liublianohaazka-konventsii-> 11. Drozdov O.M., Kovtun V.V. Liubliansko-Haazka Konventsii: NUDUM JUS v sferi mizhnarodnoho spivrobitnytstva chy dovhoochikuvanyi hlobalnyi proryv? *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2023. № 11. S. 633. 12. Pro vnesennia zmin do Kryminalnoho kodeksu Ukrainy, Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia mekhanizmv prytiahnennia yurydychnykh osib do vidpovidalnosti za pidkup posadovykh osib inozemnykh derzhav: Zakon Ukrainy vid 04.12.2024 № 4111-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4111-IX#Text>

Hasanov Aflatun Eldar ogli. Certain issues of the influence of international treaties on criminal law policy of Ukraine in the context of european integration

Introduction. In conditions of war in the issue of responsibility for crimes against humanity, war crimes, the need to ratify the Rome Statute should be considered not only as a full implementation of one of the requirements of the Association Agreement with the EU of 2014. The scale of war crimes, the modification of the methods and means of waging war that is ongoing in Ukraine, the practice of national courts indicate that the implementation of responsibility for war crimes committed in Ukraine will be a guideline, including for improving the criminal legal policy of the EU member states in terms of regulatory support for countering such challenges.

The aim of the article is to determine the ways of implementing international treaties that constitute the obligations of the state in the field of criminal justice.

Results and conclusions.

Partial implementation of the Rome Statute to the norms of the General and Special Parts of the Criminal Code of Ukraine, taking into account the existing national judicial practice of qualifying international crimes under national legislation for almost three years, is therefore the only correct way to harmonize the legislation on criminal liability with the norms of the Rome Statute. At the same time, the issue of criminalization of international crimes, which fully include the norms contained in the Rome Statute, can be finally resolved within the framework of the implementation of another international treaty, the emergence of which is fully due to the war in Ukraine.

Main results and conclusions of the study. Further improvement of the legislation on criminal liability in terms of the implementation of the Rome Statute should be carried out taking into account the substantive and procedural aspects defined by the Ljubljana-Hague Convention. This Convention was developed with the participation of Ukraine and in connection with the search for ways to increase the effectiveness of international law, and therefore is subject to the earliest possible ratification and

implementation into national legislation. Given the functioning of the legal system of the state until 2025 without ratification of the Rome Statute, the implementation of international crimes in the form of separate special laws, following the example of draft law No. 11538, we consider it inappropriate and will cause significant difficulties in law enforcement.

Key words: *international treaty of a criminal law nature, Rome Statute of the International Criminal Court, international crimes, war crimes, crimes against humanity, implementation, harmonization, Ljubljana-Hague Convention, criminal liability, criminal law measures against legal entities.*